

Теорія коливань стрижневих і континуальних систем.

Частина 3. Згинні коливання стрижнів і пластин

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>	
Галузь знань	<i>13 Механічна інженерія</i>	
Спеціальність	<i>131 Прикладна механіка</i>	
Освітня програма	<i>Динаміка і міцність машин</i>	
Статус дисципліни	<i>Обов'язкова (нормативна) компонента ОП циклу професійної підготовки</i>	
Форма навчання	<i>Очна (денна)</i>	
Рік підготовки, семестр	<i>IV курс, весняний семестр</i>	
Обсяг дисципліни	<i>3 кредити (90 годин) (18 год. – лекції, 9 год. – практичні заняття)</i>	
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік / МКР</i>	
Розклад занять	http://roz.kpi.ua/	
Мова викладання	<i>Українська</i>	
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор:	<i>к.ф.-м.н., доцент, Кикоть Сергій В'ячеславович, kykot.serhii@iil.kpi.ua</i>
	Практичні:	<i>к.ф.-м.н., доцент, Кикоть Сергій В'ячеславович, kykot.serhii@iil.kpi.ua</i>
Профіль викладача		
Розміщення курсу	<i>MOODLE: https://do.ipk.kpi.ua/course/view.php?id=7188</i>	

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Теорія коливань – наука про основні закони коливань і умови існування коливань та інших рухів. Перед теорією коливань стоять дві основні задачі: як малою силою викликати корисні коливання та як послабити дію шкідливих коливань. Дисципліна «Теорія коливань стрижневих і континуальних систем» входить до циклу професійної підготовки бакалавра за освітньою програмою «Динаміка і міцність машин» спеціальності 131 Прикладна механіка. Вона формує теоретичні та практичні знання здобувачів освіти для раціонального проектування елементів машин, оцінки напружено-деформованого стану та правильної оцінки ресурсу.

Лекційний матеріал містить теоретичні положення, на яких базується курс, постановку задач, методи розв'язку задач теорії коливань і стійкості руху з визначення динамічного стану та його аналізу. Практичні заняття сприяють оволодінню здобувачами освіти уміннями і навичками розв'язку задач, пов'язаних з теоретичними розрахунками при визначенні власних частот та власних форм коливань.

Метою курсу є надбання студентами знань про основні закони коливань і хвиль, які пояснюють різні динамічні ефекти – резонансні, антирезонансні, нелінійні та ін. Після опанування

дисципліни здобувачі освіти отримають уміння застосовувати методи курсу та суміжних дисциплін до наукової творчості та технічних вирішень на основі вже пізнаних динамічних ефектів у кожному розділі курсу на кожній моделі коливної системи та навичок відшукування розв'язків та оформлення винаходів і наукових досягнень для зменшення шкоди машині і людині- оператору від впливу вібрацій, а також знаходження режимів ефективної роботи коливної системи, що моделює машину.

Програмні результати навчання

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності бакалавра за спеціальністю

Компонента професійної підготовки «Згинні колювання стрижнів і пластин» освітньо-професійної програми «[Динаміки і міцності машин](#)» підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 131 «Прикладна механіка» галузі знань 13 «Механічна інженерія» та затвердженого [стандарту вищої освіти України](#) першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 13 – «Механічна інженерія» формує у здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 131 «Прикладна механіка» такі фахові компетентності — здатності до реалізації професійних обов'язків:

Таблиця 1а.

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в прикладній механіці, зварюванні, лазерних та споріднених технологіях або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів механічної інженерії і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	Здатності до реалізації професійних обов'язків
ФК1	Здатність аналізу матеріалів, конструкцій та процесів на основі законів, теорій та методів математики, природничих наук і прикладної механіки.
ФК2	Здатність робити оцінки параметрів працездатності матеріалів, конструкцій і машин в експлуатаційних умовах та знаходити відповідні рішення для забезпечення заданого рівня надійності конструкцій і процесів, в тому числі і за наявності деякої невизначеності.
ФК5	Здатність використовувати аналітичні та чисельні математичні методи для вирішення задач прикладної механіки, зокрема здійснювати розрахунки на міцність, витривалість, стійкість, довговічність, жорсткість в процесі статичного та динамічного навантаження з метою оцінки надійності деталей і конструкцій машин.
ФК7	Здатність застосовувати комп'ютеризовані системи проектування (CAD), виробництва (CAM), інженерних досліджень (CAE) та спеціалізоване прикладне програмне забезпечення для вирішення інженерних завдань з прикладної механіки
ФК14	Здатність оптимізувати конструкцію устаткування, машини, агрегату, вузла, тощо з точки зору її міцності, надійності та вартості.
ФК15	Здатність коректно визначати граничні умови та створювати розрахункові моделі реальної конструкції з урахуванням зовнішнього експлуатаційного навантаження

Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

Уміння бакалавра визначаються за видами навчальної діяльності як конкретизація загальних і фахових компетентностей в програмі навчальної дисципліни, практики, самостійного завдання і застосовуються як критерії відбору необхідних і достатніх знань (змістових модулів), які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти:

Таблиця 16.

Результати навчання	Ідентифікація необхідних і достатніх знань і умінь
РН3	Виконувати розрахунки на міцність, витривалість, стійкість, довговічність, жорсткість деталей машин.
РН4	Оцінювати надійність деталей і конструкцій машин в процесі статичного та динамічного навантаження.
РН20	Знання з теорії коливань та стійкості руху.
РН26	Уміння синтезувати алгоритми вирішення науково-технічних завдань з використанням сучасних технічних і програмних інформаційних засобів реалізації підтримки наукової та технічної діяльності.
РН28	Уміння готувати вихідні дані для обґрунтування технічних рішень, застосовувати стандартні методики розрахунків при проектуванні елементів машинобудівних конструкцій.
РН31	Уміння проводити чисельні розрахунки елементів машинобудівних конструкцій на міцність жорсткість та стійкість

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Дисципліна "Поздовжні і крутильні коливання континуальних систем" базується на наступних освітніх компонентах програми:

- ПО 1. Вища математика;
- ПО 2. Лінійна алгебра та аналітична геометрія;
- ПО 8. Теоретична механіка;
- ПО 11. Механіка матеріалів і конструкцій;
- ПО 20. Теорія пружності;
- ПО 21. Будівельна механіка стрижневих систем;
- Будівельна механіка машин.

В свою чергу набуті знання є передумовою вивчення таких дисципліни:

- ПО 25. Переддипломна практика;
- ПО 26. Дипломне проектування.

Лекційний матеріал містить теоретичні положення, на яких базується курс, постановку задач, методи розв'язку задач теорії коливань і стійкості руху по визначенню динамічного стану та його аналізу. Практичні заняття сприяють володінню здобувачами освіти вміннями і навичками розв'язання задач пов'язаних з теоретичними розрахунками при визначенні власних частот та власних форм коливань.

3. Зміст навчальної дисципліни

Зміст та структуру навчальної дисципліни (освітнього компонента) зазначено в таблицях 2а та 2в.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова:

1. Василенко М. В., Алексейчук О. М. Теорія коливань і стійкості руху : Підручник. — К.: Вища шк., 2004. — 525 с.: іл.
2. Швайко М. Ю. Основи теорії коливань механічних систем: Навч. Посіб. — Дніпропетровський державний університет. — Дніпропетровськ : РВВ ДДУ, 2000. — 268 с.
3. Бабенко А. Є., Бобир М. І., Боронко О. О. Трубочев С. І. Теорія коливань та стійкості руху: збірник завдань до курсового проектування та практичних занять. Навч. Посіб. — К. Гама-Принт, 2010. — 172 с.: іл.

Допоміжна:

4. Singiresu S. Rao, Philip Griffin Mechanical vibrations. Sixth Edition in SI Units.-Pearson Education Prentice Hall, 2018. - 1290 p.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Таблиця 2а. Структура навчальної дисципліни.

Навчаль- ний тиждень	Тема	Назви розділів, теми лекцій	Кількість годин			
			Л	П	СРС	Σ
Розділ 1. Згинні коливання прямих стрижнів						
1	1.1	Виведення диференціального рівняння згинних коливань стрижня з урахуванням поздовжньої сили. Граничні та початкові умови.	2		4	6
2	1.2	Вільні поперечні коливання балки змінного перерізу. Вільні поперечні коливання пружного призматичного стрижня. Метод функцій Кривої. Метод початкових параметрів.	2	4	12	18
3	1.3	Вимушені згинні коливання ідеально пружної балки під дією довільного навантаження. Вимушені згинні коливання ідеально пружної балки під дією розподіленої гармонічної сили.	2		4	6
4	1.4	Кінематичне збудження згинних коливань балки. Вимушені поперечні коливання балки з урахуванням тертя.	2		4	6
5	1.5	Вплив поздовжніх сил на частоти вільних згинних коливань балки. Параметричні згинні коливання балки. Згинні коливання балки з урахуванням зсуву та інерції обертання мас. Балка Тимошенка.	2		4	6
	1.6	Наближені методи визначення власних частот і форм коливань		2	4	6
Розділ 2. Згинні коливання прямокутних пластин						
6	2.1	Класифікація пластинок. Поперечні коливання тонких жорстких прямокутних пластин. Врахування внутрішнього і зовнішнього тертя. Початкові та граничні умови	2		4	6
7	2.2	Вільні коливання прямокутної однорідної пружної пластини постійного перерізу. Вимушені коливання пружної прямокутної	2		2	4

Навчальний тиждень	Тема	Назви розділів, теми лекцій	Кількість годин			
			Л	П	СРС	Σ
		пластини.				
	2.3	Наближені методи визначення власних частот і форм поперечних коливань пластин. Метод Релея.		1	4	5
8	2.4	Вимушені поперечні коливання прямокутної пластини з урахуванням недосконалої пружності матеріалу. Вплив початкових зусиль у серединній площині на власні частоти пластинки. Поперечні коливання квадратної пластини. Коливання гнучких прямокутних пластин постійного перерізу.	2		5	7
9	2.5	Поперечні коливання абсолютно гнучкої прямокутної пластини (мембрани). Кінематичне збудження поперечних коливань мембрани.	2		5	7
Контрольні заходи						
8	Модульна контрольна робота (МКР).			2	5	7
	Підготовка до заліку				6	6
	Разом за Семестр:		18	9	63	90

Таблиця 26. Практичні заняття.

Навчальний тиждень	Тема	Практичні заняття	Кількість годин		
			П	СРС	Σ
Розділ 1. Згинні коливання прямих стрижнів					
1	1.2	Вільні поперечні коливання пружного призматичного стрижня. Метод функцій Крилова.	2	4	6
3	1.2	Застосування методу початкових параметрів для визначення форми вимушених гармонічних згинних коливань пружної призматичної балки з кількома ділянками.	2	4	6
5	1.6	Наближені методи визначення власних частот і форм коливань	2	4	6
Розділ 2. Згинні коливання прямокутних пластин					
7	2.3	Наближені методи визначення власних частот і форм поперечних коливань пластин. Метод Релея.	2	4	6
9	2.4	Вимушені поперечні коливання прямокутної пластини.	1	3	4
Разом за Семестр:			9	19	28

Платформа дистанційного навчання:

Для більш ефективної комунікації зі здобувачами освіти та засвоєння ними теоретичного матеріалу використовується платформа [MOODLE](#), з вбудованим сервісом [BigBlueButtonBN](#) для проведення онлайн-занять, електронна пошта, месенджер Telegram, а також eCampus КПІ ім. Ігоря Сікорського, за допомогою яких:

- спрощується розміщення та обмін навчальним матеріалом;
- здійснюється зворотній зв'язок стосовно навчальних завдань;

- оцінюються виконання завдань самостійної роботи;
- ведеться облік та оцінювання виконання плану навчальної дисципліни.

6. Самостійна робота здобувача освіти

Самостійна робота здобувачів освіти передбачає самостійне вивчення теоретичного матеріалу, викладеного у літературних джерелах та виконання з врахуванням рекомендацій викладача самостійних завдань передбачених для закріплення набутих знань. Зазначені завдання мають бути оформлені у вигляді звіту/пояснювальної записки (в електронному та друкованому вигляді) з наведенням основних результатів та їх аналізом.

Таблиця 2в. Самостійна робота студента.

№ з/п	Навчальний тиждень	Тема	Контент Тематика задач для самостійної роботи студента (СРС)	Ресурс
Розділ 1. Метод початкових параметрів при згинних коливаннях пружної балки з кількома ділянками				
1	1		<i>Задача 3.4.1.</i> Приведення системи з нескінченим числом степенів свободи до системи з одним степенем свободи (метод Релея, метод Релея-Рітца).	[2]. Розділ 3. Стор. 20 — 24.
2	3	1.3	<i>Задача 7.5.</i> Вимушені коливання балки з врахуванням розсіювання енергії за гіпотезою Бока-Шліппе-Колара .	[2]. Розділ 7. Стор. 123 — 124.
Розділ 2. Поперечні коливання тонких жорстких прямокутних пластин				
3	7	2.2	<i>Задача 7.6.</i> Вільні коливання шарнірно закріпленої прямокутної пластини з зосередженою масою	[2]. Розділ 7. Стор. 125 — 127.
4	8	2.4	<i>Задача 7.6.</i> Вимушені згинальні коливання прямокутної пластини під дією зосередженої сили	[2]. Розділ 7. Стор. 127 — 128.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Правила відвідування занять

Відвідування лекцій та практичних занять, а також відсутність на них, не оцінюється, але фіксується в Moodle. Однак, згідно *Правил внутрішнього розпорядку Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»* (<https://kpi.ua/admin-rule>) здобувачі освіти зобов'язані відвідувати заняття, оскільки на них викладається теоретичний та практичний матеріал та розвиваються навички, необхідні для виконання семестрового індивідуального завдання. Оцінюються здобувачі освіти у разі точних і правильних відповідей на поставлені питання.

Якщо здобувач освіти не може бути присутнім на заняттях, він все одно несе відповідальність за виконання завдань, що проводились в аудиторії.

Правила поведінки на заняттях та контрольних заходах

На аудиторних заняттях (лекціях чи практичних заняттях) вітається активна участь здобувачів освіти та вимагається відключення електронних пристроїв, якщо це не передбачено планом проведення занять.

На будь-якому контрольному заході дозволяється використання літературних джерел в паперовому вигляді з переліку, вказаному в розділі 4. Заборонено використовувати електронні пристрої, якщо не передбачено планом проведення контрольного заходу.

Норми етичної поведінки здобувачів освіти і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Правила призначення заохочувальних балів та змінені критерії оцінювання

Система оцінювання орієнтована на отримання балів здобувачами освіти за своєчасність виконання контрольних заходів (СР, усного захисту задач самостійної роботи або складання тестів та модульної контрольної роботи). Змінені критерії оцінювання контрольних заходів застосовуються за умов порушення термінів їх виконання, а саме:

Таблиця 3. Розподіл заохочувальних балів та причини зміни критеріїв оцінювання.

Заохочувальні бали *		Змінені критерії оцінювання	
<i>Критерій</i>	<i>Ваговий бал</i>	<i>Критерій</i>	<i>Ваговий бал</i>
Створення відео або презентаційних матеріалів з розв'язання запропонованих завдань для покращення опановування навчального контенту та удосконалення дидактичних матеріалів, підготовка оглядів наукових праць, самостійне опрацювання питань з теорії коливачів зазначених в п.9 Силабусу.	до +3	Порушення умов виконання завдань самостійної роботи (СР): - невчасне виконання самостійної роботи; - неналежне оформлення звітності.	до – 25% від максимального балу за завдання СР (до -3 балів)
Активна змістовна участь на форумах та щотижневих вчасних опитуваннях у дистанційному курсі (8 опитувань (зворотний зв'язок)).	разом до +2	Щотижнєве опитування у дистанційному курсі виконано формально та з затримкою понад 1 тиждень.	не оцінюється
Відмінний, повний семантичний конспект лекцій у паперовому поданні, написаний власноручно.	до +5	Порушення умов виконання МКР: - відсутність без поважної причини на МКР, - перевищення відведеного часу для виконання МКР, - неналежне оформлення роботи - повторне написання МКР. Подовження відведеного часу при повторному написанні МКР	до -20% від максимального балу за МКР (до -4 бали) до -40% від максимального балу за МКР
* Заохочувальні бали нараховуються впродовж 9-ти навчальних тижнів за умови вчасного виконання задач СР, їх максимальна кількість не може перевищувати 10 балів.			

Пропущені контрольні заходи, правила дедлайнів (кінцевих термінів) та перескладань

Всі види контрольних заходів прописані в розділі 8.

Поточні контрольні заходи мають бути пройдені до початку семестрового контрольного заходу. Своєчасне виконання усіх контрольних заходів є обов'язковим.

Якщо здобувач(-ка) освіти не виконав(-ла) задачу СР в призначений викладачем термін, то термін виконання цієї задачі пролонгується зі зміненими критеріями оцінювання.

Тестування та модульна контрольна робота (МКР) проводяться на занятті. Для здобувачів освіти що були відсутні без поважних причин, що не підтверджуються документально, на занятті, на якому заплановано тестування або МКР, то він(вона) має можливість пройти контрольний захід в інший час, погоджений з викладачем, зі зміненими критеріями оцінювання. Кількість таких додаткових контрольних заходів регламентується викладачем.

Перескладати контрольний захід дозволяється лише у випадку, якщо він оцінений на 0 балів. Технічні проблеми (пошкодження обладнання, проблеми з друком) не є поважною причиною для несвоєчасної здачі роботи. Оцінка перескладеного контрольного заходу не може перевищувати 80% від максимально можливої оцінки за цей контрольний захід.

Відпрацювання пропущеного заняття з лекційного курсу здійснюється шляхом написання конспекту лекції та захисту теоретичного матеріалу за відповідною темою. Відпрацювання пропущеного практичного заняття здійснюється шляхом самостійного виконання завдання, а за необхідності – з консультацією викладача, і його захисту відповідно до графіку консультацій викладача.

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Навчання іноземною мовою

Навчальна дисципліна «Коливання систем з одним степенем свободи» не передбачає її вивчення англійською мовою.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна «Згинні коливання стрижнів і пластин» може викладатися для більшості здобувачів освіти з особливими освітніми потребами, окрім осіб з серйозними вадами зору, які не дозволяють виконувати завдання за допомогою персональних комп'ютерів, ноутбуків та/або інших технічних засобів.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Види контролю

Поточний контроль. З метою діагностики залишкових знань та умінь сформованих у здобувачів освіти за окремими темами та розділами є завдання для самостійної роботи (СР) впродовж семестру, що складається з задач дослідження поперечних коливань балки та пластини, захист, яких проходить у формі усного захисту або складання тестів та модульної контрольної роботи (МКР).

СР спрямована на перевірку наявності знань та практичних вмінь, набутих в процесі навчання після ключових тем та охоплюють їх основні поняття. Задачі СР відповідають ключовим темам, які видаються протягом семестру. Оголошення про кожну задачу ключової теми СР, формат звіту, зміст роботи та дедлайн виконання оголошуються викладачем на практичному занятті після проходження відповідної ключової теми та зазначається у дистанційному курсі в середовищі Moodle. Виконання самостійне з дотримання правил академічної доброчесності.

Календарний контроль — модульна контрольна робота: проводиться раз на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу.

В семестрі одна проміжна атестації здобувачів освіти (далі – атестація). Основне завдання МКР є діагностика теоретичних та практичних умінь та навичок. МКР складається з двох практичних завдань, приклади якого розібрані на попередніх практичних заняттях. Атестація проводиться на 8-му тижні навчання, а умовою отримання позитивної (задовільної) атестації №1 календарного контролю (а) є – рейтинг поточного контролю не менший 60 балів.

МКР проводиться на практичному занятті у письмовій формі. Тривалість МКР – дві академічні години (одне практичне заняття). Модульна контрольна робота складається з однієї задачі:

- 1). Аналітичне дослідження поперечних коливань балки.
- ~~2). Аналітичне дослідження поперечних коливань пластини.~~

Семестровий (підсумковий) контроль – залік. Контрольне завдання складається з одного теоретичного питання з переліку, що наданий у розділі 9 та двох практичних задач, приклади яких розглядалися на практичному занятті. Форма проведення – письмова. Залік проводиться на останньому занятті, тривалість – 2 академічні години (одне практичне заняття).

Рейтингова система оцінювання результатів навчання

Стартовий рейтинг здобувача освіти з навчальної дисципліни складається з балів, що він отримує за:

- а) виконання задач СР;
- б) усний/письмовий захист задач самостійної роботи, або складання тестів;
- в) виконання МКР.

Стартовий рейтинг формується під час занять, тобто до кінця навчального семестру (впродовж 9 тижнів). Формування стартового рейтингу під час екзаменаційної сесії не регламентується. Для отримання допуску до перескладання заліку студентів буде дозволено до визначеної дати доздати свої навчальні заборгованості, оцінювання яких не перевищує 60 % від максимально можливої кількості балів.

Таблиця 4. Розподіл балів за контрольні заходи поточного та календарного контролю впродовж семестру.

	№ з/п	Контрольний захід поточного, календарного та семестрового контролю	Кількість	Ваговий бал	Усього балів	Відсоток
С т а р т о в и й Р е й т и н г	1	Виконання задач самостійної роботи для коливальних систем з розподіленими параметрами (математичні методи, моделювання)	4	12 (зараховано в період до дедлайну), 9 (зараховано в інших випадках)	48	48%
	2	Усний/письмовий захист задач самостійної роботи, або складання тестів	4	6	24	24%
	3	Активність на практичних заняттях	4	2	8	8%
	4	Модульна контрольна робота (МКР)	1	20	20	20%
Разом за семестр					100	100%

Поточний контроль

Таблиця 5. Критерії оцінювання та розподіл балів за самостійну роботу до та після дедлайну.

№ з/п	Критерії оцінювання СР	Відсоток	Бали за СР	
			до дедлайну	після дедлайну
1	СР виконано на творчому або проблемно-пошуковому рівні, представлено повний розв'язок завдання з аналізом отриманого результату. Здобувач дає повні, обґрунтовані відповіді на контрольні запитання.	95%...100%	11...12	11
2	СР виконано вірно і на високому рівні, представлено повний розв'язок завдання з аналізом отриманого результату. Здобувач дає повні, обґрунтовані відповіді на контрольні запитання	85%...94%	10	9
3	СР виконано вірно, але мають місце окремі недоліки непринципового характеру: наявні незначні арифметичні помилки у розрахунках, деякі зауваження до методики розв'язання. Здобувач дає відповіді на контрольні запитання з незначними помилками.	75% 84%	8...9	8
4	СР виконано, однак є суттєві помилки: розрахунки неправильні внаслідок допущених грубих помилок. Здобувач допускається суттєвих помилок у відповідях на контрольні запитання	60% 74%	7	7
5	СР виконано, однак містить принципові помилки у розв'язанні. Здобувач в цілому не володіє матеріалом (робота не зараховується)	35%...59%	0	0
6	Завдання не виконано	0		
СР вважається зарахованою якщо набрано не менше 7,2 балів з 12 балів ; що складає понад 60 % від максимально можливої кількості балів (max = 12 бали).				

Задачі самостійної роботи, які були здані після встановленого кінцевого терміну виконання (дедлайну) оцінюються за результатами усного захисту та з урахуванням таблиці 3.

Таблиця 6. Критерії оцінювання роботи здобувача на практичних заняттях.

№ з/п	Критерії оцінювання роботи на практичних заняттях	Ваговий бал	Рекомендований розподіл оцінювання
1	Активна творча робота*	2	25%
2	Плідна робота	1	60%
3	Пасивна робота	0	15%
* Виконання вправ, що задаються під час лекційного заняття враховується в оцінювання роботи на практичних заняттях.			

Таблиця 7. Критерії оцінювання та розподіл балів за тестування.

№ з/п	Критерії оцінювання тестування (захист РГР)	Відсоток	Бали	Оцінка
1	Виявлено глибокі знання та успішно справилися із тестовим завданням, (не менше 95% потрібної інформації)	95%...100%	5,7...6	Відмінно
2	Виявлено повні знання в обсязі, достатньому для подальшої роботи, (не менше 75% потрібної інформації)	75%...94%	4,5...5,64	Добре
3	Виявлено розуміння поставленого завдання, але глибина знань не може гарантувати безпомилкового виконання фахових технічних завдань, (не менше 60% потрібної інформації)	60%...74%	3,6...4,44	Задовільно
4	Виявлено значні прогалини та недоліки у відповідях та помилки, (менше 60% потрібної інформації)	35%...59%	0	Незадовільно
5	Відповідь відсутня або не правильна	0%...34%		

Тест вважається складеним, якщо набрано не менше 3,6 бали (прохідний бал), що складає 60 % від максимально можливої кількості балів (max = 6 балів).

Календарний контроль.

Таблиця 8. Критерії оцінювання та розподіл балів для модульної контрольної роботи (МКР).

№ з/п	Критерії оцінювання модульної контрольної роботи (МКР)	Відсоток	Бали	
			основне складання	додаткові складання
1	За повну відповідь, що містить взаємозв'язок основних понять та визначень і характеризується логічним та чітким викладенням матеріалу. Правильно отриманий загальний розв'язок та числова відповідь (не менше 95% потрібної інформації)	95%...100%	19...20	16
2	Якщо при виконанні завдання застосовано вірний алгоритм, але допущені неprincipпові помилки, відсутня необхідна деталізація (не менше 75% потрібної інформації)	75%...94%	15...18	14...15
3	Якщо при виконанні завдання допущені неточності, які зумовили неправильні розрахунки всього завдання, (не менше 60% потрібної інформації).	60%...74%	12...14	12...13
4	Якщо студент виконав завдання і допустив принципові помилки, (менше 60% потрібної інформації)	35%...59%	0	0
5	Відповідь відсутня або не правильна	0%...34%		

МКР вважається зарахованою, якщо набрано не менше 12 балів, що складає 60% від максимально можливої кількості балів (max = 20 балів).

Семестровий (підсумковий) контроль: ЗАЛІК

Мінімальний пороговий рівень оцінки за кожним запланованим для освітньої компоненти результатом навчання не може бути нижчим за 60 % від максимально можливої кількості балів.

Таблиця 9. Умови допуску до заліку без додаткових випробувань.

	№ з/п	Обов'язкові умови допуску до заліку	Умови зарахування результатів навчання до заліку	Критерій	Бали
С т а р т о в и й р е й т и н г	1	Виконання <u>всіх</u> задач СР	Мінімальний позитивний рейтинговий бал за всі завдання СР	Зараховано викладачем (max = 48 балів)	≥ 28 до 48
	2	Усний захист задач самостійної роботи, або складання тестів	Мінімальний позитивний рейтинговий бал за проходження всіх тестів	Зараховано викладачем, результат зазначений в Moodle (max = 24 бали)	≥ 15 до 24
	3	Активність здобувача на практичних заняттях		Зараховано викладачем (max = 8 балів)	≥ 5 до 8
	4	Виконання МКР	Позитивний результат за виконання МКР	Зараховано викладачем, якщо рейтингова оцінка складає не менше 60% від максимально можливої кількості балів (max = 20 балів)	≥ 12 до 20
	Стартовий рейтинг (складається з суми рейтингових балів контрольних заходів впродовж 9-ти навчальних тижнів)			Стартовий рейтинг складає не менше 60% від максимально можливої кількості балів (max = 100 балів)	≥ 60 до 100

Здобувачі, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку $P_{зд} \geq 60$, отримують відповідну до набраного рейтингу оцінку без додаткових випробувань за умови дотримання дедлайнів виконання контрольних заходів поточного та календарного контролю.

Здобувачі, які виконали умови допуску до заліку крім одного (п. 3) та мають рейтингову оцінку $54 < P_{ст} < 60$ балів, а також ті, хто бажає підвищити свою рейтингову оцінку, на останньому за розкладом занятті викладач проводить семестровий контроль у вигляді залікової контрольної роботи або співбесіди.

Таблиця 10. Критерії оцінювання та розподіл балів для семестрового контролю.

№ з/п	Критерії оцінювання заліку	Відсоток	Задачі	Теоретичне питання	Бали	Оцінка
1	За повну відповідь, що містить взаємозв'язок основних понять та визначень і характеризується логічним та чітким викладенням матеріалу/доведенням	95%...100%	29...30	10	38...40	Відмінно

	теоретичних питань; повне володіння усіма методами розв'язання задач, вміння аналізувати та узагальнювати отримані результати					
2	Логічно обґрунтована і завершена відповідь на теоретичні запитання; впевнене володіння методами розв'язання задач	85%...94%	26...28	9	34...37	Дуже добре
3	Обґрунтована і послідовна відповідь на теоретичні запитання; при розв'язуванні задач допущені неprincipові помилки, в цілому продемонстровано володіння методами розв'язання задач механіки	75%...84%	23...25	8	30...33	Добре
4	Неповна відповідь на теоретичні запитання із суттєвими помилками; при розв'язуванні задач допущені суттєві помилки, однак підхід до розв'язання здійснений методично вірно	65%...74%	20...22	7	26...29	Задовільно
5	Неповна відповідь на теоретичні запитання із значними помилками; при розв'язуванні задач допущені суттєві помилки, підхід до розв'язання здійснений лише чітко за методикою	60%...64%	18...19	6	24...25	Достатньо
6	Відповідь надано на рівні означень та кінцевих формул, або відсутня; розв'язання задач уривчасте, непослідовне, або відмова відповідати за білетом	0%...59%	0	0	0	Незадовільно
Залік вважається зарахованим, якщо набрано не менше 24 бали, що складає 60 % від максимально можливої кількості балів (max = 40 балів).						

Здобувачі, які складають залік та бажають підвищити свій рейтинг, маючи рейтингову оцінку $P_{зд} \geq 54$ бали беруть участь у заліковій контрольній роботі, при умові, що семестровий рейтинг множиться на коефіцієнт нормування $K_N=0,67$. З проноормованою рейтинговою оцінкою за формулою: $P_{здн} = 0,67 \cdot P_{зд}$ здобувач виконую залікову контрольну роботу. У разі отримання оцінки, вищої за «автомат» з рейтингу, здобувач отримує оцінку за результатами залікової контрольної роботи; якщо ж отримана оцінка нижча, ніж «автомат» з рейтингу, тоді попередній рейтинг здобувача з модуля скасовується і він отримує остаточну оцінку тільки за результатами залікової контрольної роботи, тобто застосовується жорстка PCO.

Таблиця 11. Зразок покращення рейтингу здобувача.

Рейтингова оцінка за семестр, $P_{зд} \geq 60$	Оцінка за університетською шкалою, «автомат»	Пронормована рейтингова оцінка, $P_{здн} = 0,67 \cdot P_{зд}$	Рейтингова оцінка за залік, (від 24 до 40)	Семестрова рейтингова оцінка	Оцінка за університетською шкалою
$P_{зд} = 77$	Добре	$P_{здн} = 0,67 \cdot 77 = 51,6 \approx 52$	24...40	76...92	Добре ... Дуже добре
$P_{зд} = 77$	Добре	$P_{здн} = 52$	38	$52 + 38 = 90$	Дуже добре
$P_{зд} = 77$	Добре	52	0 (<24)	52	Незадовільно

Оцінка за освітнім компонентом загалом.

Підсумкове оцінювання результатів навчання здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням до оцінок за університетською шкалою. Підсумкова оцінка з освітнього компонента загалом, визначається як сума оцінок/балів за всіма успішно оціненими результатами навчання під час семестру (оцінки нижче від мінімального порогового рівня до підсумкової оцінки не додаються) та оцінка, що отримана під час екзамену. Якщо оцінка здобувача освіти за залікову роботу є нижчою від мінімального порогового рівня (< 24 балів) (< 60 % від максимально можливої кількості балів для визначеної форми контролю), то бали за залік не додаються до семестрової оцінки (вважаються рівними нулю), а підсумкова оцінка із дисципліни є «Незадовільною».

Таблиця 12. Відповідність рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою.

Відсотки	Сума балів за всі види навчальної діяльності *	Оцінка за університетською шкалою за освітнім компонентом
$\geq 60 \%$	95...100	Відмінно
	85...94	Дуже добре
	75...84	Добре
	65...74	Задовільно
	60...64	Достатньо
< 60 %	Менше 60	Незадовільно
	Не виконані умови допуску	Не допущено
* Якщо сума балів за всі види навчальної діяльності з освітнього компонента загалом рівна не цілому дійсному числу, то в екзаменаційній відомості підсумкова оцінка є цілою частиною дійсного числа. Приклад $[97,79]=97$ бали.		

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Орієнтовний перелік теоретичних питань, що виносяться на залік:

1. Поперечні коливання стрижня Припущення. Виведення диференційного рівняння коливань.
2. Вільні згинальні коливання стрижня Рівняння, початкові та граничні умови.
3. Доведення умов ортогональності та формул зведення для власних форм згинальних форм коливань балки змінного перерізу.
4. Визначення власних частот і власних форм коливань балки постійного перерізу при шарнірному закріпленні кінців балки.
5. Функції Крилова О. М. та їх властивості.
6. Вимушені коливання балки без тертя під дією довільної розподіленої сили.

7. Вимушені коливання балки без тертя під дією гармонічної розподіленої сили.
8. Вимушені коливання балки з урахуванням в'язкого тертя під дією довільної розподіленої сили.
9. Вимушені коливання балки з урахуванням в'язкого тертя під дією гармонічної розподіленої сили.
10. Кінематичне збудження згинальних коливань балки.
11. Вплив поздовжніх зусиль на вільні поперечні коливання балки.
12. Балка Тимошенко С.П. Відомості з курсу опору матеріалів.
13. Рівняння динамічної рівноваги балки Тимошенко С.П.
14. Диференційні рівняння вимушених коливань балки Тимошенко С.П.
15. Диференційні рівняння вільних коливань балки Тимошенко С.П. постійного перерізу з шарнірно закріпленими кінцями. Їх розв'язок.
16. Диференційне рівняння вільних коливань балки Тимошенко С.П.

Питання з теорії коливань для самостійного опрацювання.

17. Термопараметричне збудження коливань у мембранах.
18. Теплове збудження коливань пластин.
19. Флатер тонкої пластинки у надзвуковому потоці.
20. Вплив аеродинамічного демпфування на флатер панелі.
21. Згинно-крутильний флатер крил літака.
22. Дослідження вільних коливань рідини в жорсткому круговому циліндрі.
23. Дослідження вільних коливань рідини в жорсткій посудині, що має форму паралелепіпеда.
24. Вплив в'язкого опору на вимушені коливання нелінійних систем, близьких до системи Ляпунова.
25. Вплив джерела енергії на автоколивання при різанні металів.
26. Метод фазової площини.
27. Дослідження параметричного резонансу у нелінійній системі.
28. Нелінійні системи з параметрами, що повільно змінюються.
29. Метод Ленара побудови фазових траєкторій.
30. Дослідження релаксаційних коливань за допомогою дельта-методів.
31. Крайовий ефект при коливаннях пружних оболонок.
32. Визначення власних частот коливань пружних тіл за методом скінченних елементів.
33. Побудова матриць демпфування та дослідження коливань не зовсім пружних тіл методом скінченних елементів.
34. Визначення характеристик демпфування конструкційних матеріалів.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцентами кафедри динаміки і міцності машин та опору матеріалів,
к.ф.-м.н., доцент, Сергій КИКОТЬ.

Ухвалено на засіданні кафедри динаміки і міцності машин та опору матеріалів
протокол № 15 від 26 / 06 /2025 р.

Погоджено методичною комісією Навчально-наукового механіко-машинобудівного інституту
протокол № 11 від 27 / 06 /2025 р.